LIETUVOS RESPUBLIKOS DRAUDIMO IR PERDRAUDIMO ĮMONIŲ GAIVINIMO IR PERTVARKYMO SISTEMOS ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucija, pateikusi pastabas ar pasiūlymus, rašto data ir Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta arba iš dalies atsižvelgta
1.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės grupės išvada Nr. NV-2464	34. (...) Nepriekaištingos reputacijos reikalavimų nustatymo kontekste, atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2020 m. birželio 5 d. nutarime, be kita ko, pripažino, kad „Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1 punktas, pagal kurį nepriekaištingos reputacijos asmeniu nebuvo laikomas asmuo, įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pripažintas padaręs tyčinį smurtinį nusikaltimą, už kurį BK numatyta didžiausia bausmė viršijo 3 metus laisvės atėmimo, prieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui, nes tokiu teisiniu reguliavimu nesudaroma galimybių, praėjus tam tikram laikui po nusikaltimo padarymo, įvertinti, ar, atsižvelgiant į individualią kiekvieno asmens situaciją, šiame punkte nurodytus nusikaltimus padarę asmenys ir toliau kelia pavojų visuomenės saugumui ar viešajai tvarkai ir taip visam laikui iš fizinio asmens atimama teisė įsigyti ir turėti ginklus, jų šaudmenis.“ Be to, Konstitucinis Teismas minėtame nutarime taip pat pažymėjo, kad pagal Konstituciją, inter alia konstitucinį proporcingumo principą, leidimai įsigyti tam tikrus ginklus ir šaudmenis gali būti niekada neišduodami asmenims, padariusiems tam tikrus itin pavojingus nusikaltimus, už kuriuos numatytos pačios griežčiausios bausmės. Atsižvelgiant į paminėtą, siūlytume peržiūrėti Draudimo įstatymo 11 straipsnio	Įvertinta. Finansų rinkos sektorius nėra analogiškas ginklų įsigijimui. Nepriekaištingos reputacijos reikalavimai finansų sektoriuje remiasi: finansinio stabilumo apsauga; indėlininkų, draudėjų ir investuotojų pasitikėjimu, ES prudencinio reguliavimo reikalavimais, Europos Centrinio Banko, Europos bankininkystės institucijos, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos, ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos tinkamumo ir nepriekaištingos reputacijos standartais. Todėl vien tai, kad Konstitucinis Teismas (KT) pripažino neterminuotą draudimą neproporcingu Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme, automatiškai nereiškia, kad identiškas vertinimas būtų taikomas finansų sektoriui. Jeigu toks klausimas kada nors pasiektų KT, rezultatas nebūtinai būtų tas pats. Nepriekaištingos reputacijos reikalavimai yra horizontalūs ir taikomi daugumai finansų rinkos dalyvių. Analogiškos nuostatos nustatytos Bankų įstatyme, Finansinių priemonių rinkų įstatyme ir kituose finansų rinkų priežiūrą reglamentuojančiuose teisės aktuose. Atsižvelgiant į poreikį užtikrinti vienodą finansų rinkos dalyvių reguliavimą bei galimą poveikį visam finansų sektoriaus teisiniam reguliavimui, klausimas turėtų būti vertinamas kompleksiškai, horizontalios peržiūros metu, o ne fragmentiškai keičiant vieno sektoriaus reguliavimą.

		2 dalies 1 punkto nuostatas, pagal kurias fizinis ir, kai taikoma, juridinis asmuo negali būti laikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis yra pripažintas kaltu padaręs Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse numatytą sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba tyčinį nusikaltimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, nepaisant to, ar teistumas yra išnykęs arba panaikintas ir DĮ projektą papildyti minėtų nuostatų keitimu, kuris derėtų su Konstitucinio Teismo suformuluota praktika.	Keliama problema nėra Draudimo įstatymo problema, o viso finansų sektoriaus horizontaliojo reguliavimo klausimas, todėl ją reikėtų spręsti sistemiškai, o ne viename sektoriniame projekte, kurio tikslas yra Direktyvos (ES) 2025/2 perkėlimas. Klausimas nėra specifinis Draudimo įstatymui ir gali turėti poveikį platesniam finansų rinkos dalyvių reguliavimui. Todėl tikslinga šiuo projektu nekeisti pavienės nuostatos, o kartu su Lietuvos banku inicijuoti diskusiją dėl sisteminės nepriekaištingos reputacijos reikalavimų peržiūros visuose finansų sektoriaus teisės aktuose, įvertinant ir KT praktiką.
2.	Teisingumo ministerija 2026-03-24 Nr. (1.6 Mr)2T-311	1.5. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina tikslinti DĮGIPSĮ projekto 3 str. 9 d. nurodomą neapibrėžtą terminą „nepagrįstai nedelsdama“, nurodant ir maksimalų terminą, per kurį pertvarkymo institucija turi informuoti Finansų ministeriją apie pagal šį įstatymą priimtus sprendimus (pavyzdžiui, nurodant „nepagrįstai nedelsdama, bet ne vėliau kaip per tam tikrą dienų skaičių“). Siūlymas sukonkretinti neapibrėžtą terminą, teikiamas ir dėl DĮGIPSĮ projekto 3 str. 10 d., 6 str. 7 d., 7 str. 5 d., 10 str. 9 d., 17 str. 1 ir 4 d., 21 str. 3 d., 33 str. 6 d. 4 p., 40 str. 1 d., 63 str. 1 ir 4 d., 65 str. 1 ir 2 d., 76 str. 1 d., 77 str. 1 d., 87 str. 2 d. nurodytų neapibrėžtų terminų („nedelsdama“, „nedelsdamos“, „nedelsiant“, „nedelsdami“, „per pagrįstą laikotarpį“).	**Iš dalies atsižvelgta.** Patikslinti DĮGIPSĮ projekto 6 straipsnio 7 dalis, 7 straipsnio 4–6 dalys, 8 straipsnio 9 dalis, 10 straipsnio 5, 11 ir 12 dalys, 11 straipsnio 3 dalis, 12 straipsnio 1 ir 2 dalys, 17 straipsnio 1 ir 4 dalys, 40 straipsnio 1 dalis, 65 straipsnio 1 dalis. Kituose projekto straipsniuose tikslinimų atsisakyta atsižvelgiant į tai, kad krizės valdymo ir pertvarkymo procesuose pernelyg detalus terminų nustatymas galėtų būti problemiškas dėl šių priežasčių: • krizės situacijos yra itin dinamiškos ir kiekvienu atveju skiriasi savo pobūdžiu, mastu ir sudėtingumu, todėl iš anksto nustatyti terminai praktikoje gali būti arba per trumpi, arba per ilgi; • daugeliui sprendimų ir veiksmų įtakos turi kiti subjektai – priežiūros institucijos, užsienio pertvarkymo institucijos, pertvarkymo kolegijos, nepriklausomi vertintojai, pačios įmonės ar kitų suinteresuotų šalių veiksmai, todėl termino laikymasis ne visuomet priklauso nuo pertvarkymo institucijos; • pertvarkymo procese prioritetas turi būti teikiamas veiksmingam ir laiku atliekamam krizės valdymui, o ne formaliai iš anksto nustatytų terminų laikymosi kontrolei;
3.	Teisingumo ministerija 2026-03-24 Nr. (1.6 Mr)2T-311	1.7. Siūlytina peržiūrėti DĮGIPSĮ projektą ir patikslinti nuostatas, susijusias su tam tikrų veiksmų atlikimu (ar informavimu), nustatant konkretų terminą tų veiksmų (ar informavimo) atlikimui, pavyzdžiui, DĮGIPSĮ projekto *4 str. 2 d.*, numatant terminą, per kurį Europos draudimo ir profesinių pensijų	

		institucijai turi būti pateikta šios dalies papunkčiuose nurodyta informacija; *7 str. 4 d.*, numatant terminą (ar nurodant „per priežiūros institucijos numatytą laiką“), per kurį draudimo ar perdraudimo įmonė turi atlikti konkrečius prevencinio gaivinimo plano pakeitimus, jeigu nustatoma, kad ir patikslintame plane prevencinio gaivinimo plano trūkumai nėra pašalinti; *7 str. 6 d.*, numatant terminą, per kurį draudimo ar perdraudimo įmonė yra informuojama apie šioje dalyje nurodytą priežiūros institucijos priimtą sprendimą; *7 str. 7 d.*, nurodant terminus, kada priežiūros institucija kitai Europos ekonominės erdvės valstybės priežiūros institucijai pateikia prevencinio gaivinimo planą ir kada pateikia pagrįstą atsakymą dėl savo sprendimo laikytis rekomendacijų arba jų nesilaikyti; *8 str. 9 d.*, nurodant terminą, per kurį grupės priežiūros institucija turi perduoti grupės prevencinio gaivinimo planus nurodytoms institucijoms; *10 str. 5 d.*, numatant terminą, per kurį pertvarkymo institucija pateikia pertvarkymo plano projektą Europos ekonominės erdvės valstybių priežiūros ar pertvarkymo institucijoms; *10 str. 11 ir 12 d.*, numatant terminą, per kurį pertvarkymo institucija turi pateikti pagrindinių pertvarkymo plano elementų santrauką ir perduoti pertvarkymo planus nurodytiems subjektams (atitinkamai turėtų būti tikslinamos ir *11 str. 1 ir 3 d.*); *12 str. 1 ir 2 d.*, nurodant terminą, per kurį pagrindinė patronuojančioji įmonė turi pateikti grupės pertvarkymo institucijai nurodytą informaciją, taip pat terminą, per kurį grupės pertvarkymo institucija perduoda informaciją nurodytoms institucijoms; *17 str. 3 d.*, nurodant terminą, kurį pertvarkymo institucija turi įvertinti, ar draudimo ar	• konkrečių terminų nesilaikymas galėtų tapti papildomu procesinių ginčų ir pertvarkymo sprendimų ginčijimo pagrindu net tais atvejais, kai sprendimo turinys buvo teisėtas, pagrįstas ir atitiko pertvarkymo tikslus; • Direktyvoje (ES) 2025/1 daugeliu atvejų sąmoningai vartojamos lankstesnės formuluotės („*nedelsiant*“ ir pan.), siekiant kompetentingoms institucijoms palikti veikimo laisvę pagal konkrečios krizės aplinkybes; • krizės metu sprendimus neretai būtina priimti per valandas ar net minutes, todėl įstatyme nustatyti dienomis skaičiuojami terminai ne visuomet atitiktų faktinę pertvarkymo proceso logiką (pvz., DPĮGPSĮ projekto 10 straipsnio 9 dalis); • pernelyg detalus terminų reglamentavimas galėtų lemti poreikį ateityje nuolat tikslinti įstatymą, jei praktikoje paaiškėtų, kad nustatyti terminai nėra tinkami įvairioms situacijoms. Dėl DPĮGPSĮ projekto 17 straipsnio 3 dalies, konkretus terminas susiaurintų Direktyvoje (ES) 2025/1 pertvarkymo institucijai paliktą vertinimo diskreciją. Tai nėra tik formalus dokumentų patikrinimas, pertvarkymo institucija turi įvertinti ne vien tai, ar draudimo ar perdraudimo įmonė pateikė priemonių sąrašą, bet ir tai, ar priemonės pašalina esmines sėkmingo pertvarkymo kliūtis. DPĮGPSĮ projekto 17 straipsnio 4–7 dalyse nustatyta, kad, atmetus įmonės pasiūlytas priemones, pertvarkymo institucija turės pagrįsti jų nepakankamumą, parinkti proporcingas alternatyvias priemones ir įvertinti jų poveikį įmonės veiklai, stabilumui bei vidaus rinkai. Vadinasi, 3 dalyje atliekamas vertinimas sudaro pagrindą galimam itin reikšmingam ir įmonės veiklą ribojančiam sprendimui. Siūlomos priemonės gali būti itin sudėtingos ir struktūrinės. Gali būti reikalingi aktuariniai skaičiavimai, finansinis modeliavimas, pertvarkymo scenarijų atnaujinimas, grupės struktūros analizė, užsienio teisės vertinimas ar išorės ekspertų išvados. Pagal Direktyvą

		perdraudimo įmonės pasiūlytomis priemonėmis pašalinamos esminės sėkmingo pertvarkymo kliūtys; *18 str. 2-4 d.*, numatant terminą, per kurį grupės pertvarkymo institucija turi perduoti parengtą ataskaitą pagrindinei patronuojančiajai įmonei, patronuojamųjų įmonių pertvarkymo institucijoms, o pertvarkymo institucija turi perduoti šią ataskaitą Lietuvos Respublikoje licencijuotai patronuojamajai įmonei, taip pat nustatant, per kiek laiko grupės pertvarkymo institucija turi įvertinti, ar pasiūlytomis priemonėmis veiksmingai įveikiamos ar pašalinamos esminės kliūtys, ir pranešti apie šias pagrindinės patronuojančiosios įmonės pasiūlytas priemones šio straipsnio 4 d. nurodytoms institucijoms; *19 str. 3-6, 9 d.*, nurodant, per kiek laiko priimami šio straipsnio 3, 5, 6 ir 9 d. nurodyti sprendimai, per kiek laiko apie šiuos sprendimus yra pranešama šio straipsnio 4 ir 6 d. nurodytiems subjektams ir atliekami kiti šiose dalyse nurodyti veiksmai; *25 str. 1-3 d.*, nurodant, kada ir per kiek laiko yra atliekamas šio straipsnio 1-3 d. nurodyti vertinimai; *45 str. 6 d.*, nurodant, kokiam laikui (ir kiek kartų) gali būti pratęstas laikotarpis, kuriam paskiriamas specialusis valdytojas (aktualu ir dėl 70 str. 7 d.); *63 str. 2 ir 3 d.*, nurodant terminą, per kurį priežiūros institucija turi informuoti pertvarkymo instituciją apie tam tikrų dokumentų gavimą arba pateikti pertvarkymo institucijai 63 str. 3 d. nurodytus dokumentus; *65 str. 2 d.*, nurodant terminą, per kurį pertvarkymo institucija turi pateikti sprendimą ar pranešimą nurodytoms institucijos; *65 str. 4 d.*, numatant terminą, per kurį nurodyta informacija turi būti išsiųsta pertvarkomos įmonės akcininkams ir kreditoriams.	(ES) 2025/1, pertvarkymo institucija vertinimą atlieka pasikonsultavusi su priežiūros institucija. Tai turėtų būti ne formalus derinimas, o turiningas prudencinių pasekmių vertinimas. Priežiūros institucijai gali reikėti įvertinti siūlomų priemonių poveikį. DPĮGPSĮ projekto 17 straipsnis reglamentuoja ex ante sėkmingo pertvarkymo kliūčių pašalinimą, o ne sprendimo pradėti pertvarkymą priėmimą krizės metu. Draudimo ar perdraudimo įmonei pačiai suteikiami net keturi mėnesiai priemonėms pasiūlyti, o jų įgyvendinimo tvarkaraštis turi būti derinamas su kliūties priežastimis. Tai rodo, kad procedūros tikslas yra ne sprendimo priėmimo greitis, bet tinkamos, įgyvendinamos ir proporcingos ilgalaikės priemonės parinkimas. Atsižvelgiant į tai, DPĮGPSĮ projekto 17 straipsnio 3 dalyje nėra nustatomi papildomi terminai. Tas pats taikytina ir įgaliojimui pašalinti sėkmingo grupės pertvarkymo kliūtis (DĮGIPSĮ projekto 18 straipsnis). Papildomai pažymėtina, kad DPĮGPSĮ projekto 19 straipsnio 1 dalyje nustatytas keturių mėnesių laikotarpis yra Direktyvoje (ES) 2025/1 numatytas etapas, per kurį atitinkamos priežiūros ir pertvarkymo institucijos turi siekti bendro sprendimo. Šio laikotarpio pabaiga pagal Direktyvą (ES) 2025/1 reiškia atitinkamos grupės lygmens institucijos kompetencijos priimti savarankišką sprendimą atsiradimą. Savarankiškas sprendimas turi būti išsamiai pagrįstas, jame turi būti įvertintos visos kitų priežiūros ir pertvarkymo institucijų nuomonės bei išlygos, kurios gali būti pateiktos ir paskutinę keturių mėnesių laikotarpio dieną. Atsižvelgiant į tai ir į analogišką bankų pertvarkymo reguliavimą, DPĮGPSĮ projekto 19 straipsnio 3–6 ir 9 dalyse nenustatomi papildomi terminai. Pažymėtina ir tai, kad analogiškos formuluotės plačiai vartojamos bankų pertvarkymo teisinio reguliavimo dokumentuose. Pavyzdžiui, Bendro pertvarkymo mechanizmo reglamente (SRMR), Lietuvos Respublikos

			finansinio tvarumo įstatyme taip pat vartojami terminai „nedelsiant“, „nedelsdama“, „nedelsdamos“ ir panašios formuluotės, nenustatant papildomų konkrečių terminų. Tai rodo, kad finansų sektoriaus krizių valdymo ir pertvarkymo sistemoje toks reguliavimo modelis yra įprasta ir nusistovėjusi praktika. Dėl DPĮGPSĮ projekto 7 straipsnio 7 dalies, atsižvelgiant į tai, kad atsakymo pateikimas susijęs su papildomu vertinimu ir sprendimo priėmimu, ir konkretų terminą nustatyti yra netikslinga, todėl vartojama formuluotė „nepagrįstai nedelsdama“.
4.	Teisingumo ministerija 2026-03-24 Nr. (1.6 Mr)2T-311	1.16. Siekiant teisinio aiškumo, tikslintina DĮGIPSĮ projekto 29 str. 4 d., nurodant, kokių veiksmų turėtų imtis pertvarkymo institucija tam, kad užtikrintų, kad pertvarkoma draudimo ar perdraudimo įmonė, kuriai taikoma laipsniško mokaus subjekto veiklos nutraukimo priemonė, būtų pajėgi išlaikyti tinkamai parengtus ir kompetentingus darbuotojus, kad būtų užtikrintas laipsniškai nutraukiamos draudimo veiklos tęstinumas, kol įmonė bus likviduota.	**Neatsižvelgta.** Direktyva (ES) 2025/1 nedetalizuoja, kokių veiksmų turėtų imtis pertvarkymo institucija. Atsižvelgiant į konkrečios įmonės dydį, veiklos pobūdį, draudimo portfelį, laipsniško veiklos nutraukimo trukmę ir kitas aplinkybes, pertvarkymo institucija turės galimybę individualiai nustatyti veiklos tęstinumui būtinas funkcijas ir kompetencijas bei, naudodamasi Projekte nustatytais pertvarkymo ir įmonės kontrolės įgaliojimais, užtikrinti, kad įmonė turėtų šioms funkcijoms vykdyti reikalingus žmogiškuosius, organizacinius ir finansinius išteklius. Iš anksto įstatyme nustatyti baigtinį konkrečių darbuotojų išlaikymo priemonių ar veiksmų sąrašą nebūtų tikslinga ir galėtų nepagrįstai apriboti pertvarkymo institucijos galimybę konkrečiu pertvarkymo atveju pasirinkti tinkamiausias ir proporcingas priemones.
5.	Teisingumo ministerija 2026-03-24 Nr. (1.6 Mr)2T-311	3.7. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina tikslinti DĮ projekto nuostatas, kuriose teikiami neapibrėžti terminai „nedelsiant“, „nedelsdami“, „laiku‘, nurodant konkrečius terminus, pavyzdžiui, DĮ projektu keičiamo DĮ 205 str. 1 d., 26 str. 24 d., 43 str. 1 d., 53 str. 3 d. 1 ir 2 p., 5 d., 54^1 str. 10 d., 68 str. 6 d., 71^1 str. 8 d., 71^3 str. 3, 5, 6 d., 71^4 str. 2 d., 74^1 str. 8 d., 76 str. 4 d.	**Iš dalies atsižvelgta.** Patikslinti DĮ projektu keičiamo DĮ 54^1 straipsnio 10 dalis, 71^1 straipsnio 8 dalis, 71^3 straipsnio 3, 6 dalys, 71^4 straipsnio 3 dalis ir 76 straipsnio 4 dalis. Atsižvelgiant į tai, kad kitais atvejais nėra patikrinamas atskaitos taškas, ir termino (ne)pažeidimo nėra įmanoma prižiūrėti, pasiliekama prie finansų rinkų srityje tokiais atvejais įprastai vartojamų formuluočių (pvz., „nedelsdami“, nedelsdama“).

6.	Lietuvos bankas 2026-07-21 Nr. 2026/S12-3469	1. Atkreiptinas dėmesys, kad nebuvo atsižvelgta į Lietuvos banko pastabą dėl DPĮGPSĮ projekte vartojamo didelio sąvokų skaičiaus ir nepakankamai aiškaus jų susiejimo su kituose teisės aktuose pateiktomis apibrėžtimis. Lietuvos bankas siūlė DPĮGPSĮ projekto 2 straipsnyje aiškiai išskirti esmines sąvokas ir, kai jos apibrėžtos kituose teisės aktuose, pateikti konkrečias nuorodas į atitinkamas tų teisės aktų nuostatas. Be to, patikslintame DPĮGPSĮ projekte sąvokoms ir institucijoms apibrėžti taikoma nevienoda teisės technika. DPĮGPSĮ projekto 2 straipsnio 34 dalyje nustatoma bendro pobūdžio nuostata, kad kitos įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos išvardytuose Europos Sąjungos ir nacionaliniuose teisės aktuose. Vis dėlto DPĮGPSĮ projekto 3 straipsnio 2 dalyje draudimo priežiūros institucija apibrėžiama atskirai, pateikiant konkrečią nuorodą į Draudimo įstatymą: „Draudimo priežiūros institucijai, kaip ji suprantama pagal Draudimo įstatymą <...>.“ Toks nenuoseklumas ir skirtingų teisės technikos būdų taikymas kelia klausimą, kodėl vienais atvejais sąvokos apibrėžiamos konkrečioje DPĮGPSĮ projekto nuostatoje, pateikiant nuorodą į reikiamą įstatymą, o kitais atvejais paliekama bendra nuoroda į didelį skaičių susijusių teisės aktų. Tai apsunkina taikytinos sąvokos ir jos apibrėžties nustatymą, mažina teisinį aiškumą ir gali lemti skirtingą DPĮGPSĮ nuostatų aiškinimą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina pakartotinai įvertinti Lietuvos banko pateiktą pastabą ir visame DPĮGPSĮ projekte taikyti vienodą sąvokų apibrėžimo teisės techniką: esmines sąvokas apibrėžti DPĮGPSĮ projekto 2 straipsnyje, o tais atvejais, kai vartojama kitame įstatyme jau apibrėžta sąvoka, pateikti tikslią nuorodą į konkretų teisės aktą, prireikus ir į jo straipsnį ar atitinkamą struktūrinę dalį.	**Neatsižvelgta.** Vadovaujamasi Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 11 ir 35 punktais, pagal kuriuos nurodoma, kad viename įstatyme apibrėžta sąvoka neturi būti apibrėžiama kituose įstatymuose ir jei įstatyme vartojamos kitame (-uose) įstatyme (-uose) apibrėžtos sąvokos, paskutinėje šio straipsnio dalyje nurodoma, kad kitos įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos kitame (-uose) nurodytame (-uose) įstatyme (-uose) arba tiesioginio taikymo Europos Sąjungos teisės akte. Be to, atsižvelgus į pastabą, būtų neadekvačiai daug nuorodinių sąvokų.

_____